

Mai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Cluj, Str. Iuliu Maria 8
Telefon: 6-30.

Belzebubbal

nem lehet a Sántát kiüzni, — mondja az Evangélium. És akik most véres tüntetéseket rendeznek világszerte, házakat robbantanak fel, emberek ártatlan életét propaganda eszköznek használnak fel, hogy tiltakozzanak egy bírói gyilkosság ellen, maguk sem különbek, mint a makacs, hiu és az igazságosság pózában tetszelgő bíró volt. Valóban, alig volt világosabb látású ember, aki ne érzett volna mély-séges részvétet a két olasz álmódzóval szemben, akiket minden valószínűség szerint ártatlanul ültettek a villamos székbe.

Már pedig ezt teszik azok, akik tiltakozásuk jeléül megint csak emberek életére törnek.

Nyilvánvalóvá lett, hogy a halálbüntetés kérdése nem politikai kérdés. Hiszen a bolsevista Oroszország éppúgy elli meg habozás nélkül politikai ellenfeleit, mint a reakció. És Sacco meg Vanzetti érdekében a pápától Mussolinig és a szélső szocialista szervezetekig mindenki szót emelt. Az emberiség kérdése nincs kötve valamely politikai felfogáshoz, éppúgy nem sajátja a konzervativoknak, mint a forradalmároknak. Hipokrizis, amikor egy politikai rendszer hívei felháborodnak, ha ellenfeleik velük szemben alkalmazzák azokat a durva, erőszakos fegyvereket, amelyeket ők habozás nélkül vesznek igénybe, amikor csak tehetik.

A bombamerényletek, amelyekről naponta érkezik hír hozzánk, a véres uccai tüntetések és hasonló demonstrációk semmivel sem vihetik előbbre az emberiség ügyét. Nagyon valószínű, hogy Sacconak és Vanzettinek igen sokat ártottak, akik bombával és fenyegetéssel akarták kicsikarni megkegyelmezésüket. Mert a megkegyelmezésre hivatott emberekben csak megerősítették ezek a fenyegetések a hiúságot, az önzést, a tetszelgő becsvágyat, megerősítették az erőszakosság szellemét. A kivégzések elrendelése és végrehajtása pedig a baloldali erőszakosokban erősítette meg ugyanazt a szellemet. Így erősítik meg egymásban saját durvaságaikat azok, akik nem gondolják végig, hogy egyedül a megbocsátó szeretet tudja elcsendesíteni, megszegyenyíteni, feloldani és megváltani a durvaságok világát.

Az emberiség ügyét nem viszik előre sem a hivatalos kegyetlenek, sem ellenfeleik. Ők kölcsönösen arra ítélték egymást, hogy abszurdumig vigyék a rombolás szellemének következményeit. Ugyanannak a sötét földgömbnek két pólusa a jobboldali meg a baloldali erőszak. És nem élhetnek egymás nélkül.

Meghiúsult a vasgyárosok és munkások tegnapi estí békekísérlete

(Budapest, aug. 26.) Tegnap éjszaka a vasipari munkaadók és munkások delegátusai ismét hosszan tárgyaltak. A munkaadók biztosították a munkásokat, hogy minden jóakarat megvan bennük, de nem tudják a béreket emelni. A

munkásság képviselői viszont kijelentették, hogy a mai munkabérek mellett nem folytathatják a munkát.

A békekísérlet ezzel meghiúsultnak tekinthető.

Felgyújtották a bécsi városháza szociálpolitikai palotáját

(Bécs, aug. 26.) Ma éjszaka a Rathaus központi épülete mellett lévő ötemeletes palota, amelyben az osztrák főváros szociálpolitikai osztálya van elhelyezve, kigyulladt. A tüzoltóság azonnal kivonult és megkezdte az oltási munkálatokat. A tüzoltóautók százszámra állanak az épület előtt és a tűz-

oltók óriási erőfeszítéseket tesznek a tűz megfékezésére. Remélik, hogy a tüzet sikerülni fog lokalizálni. Egyelőre a palota teljes lánggal ég.

Valószínűnek tartják, hogy a tüzet gyújtogatás okozta, de az sincs kizárva, hogy rövidzárlat gyújtotta fel a palotát.

Ma éjjel letartóztatták Gajda tábornokot

(Prága, aug. 26.) Az éjszaka folyamán a rendőrségre idézték Gajda volt tábornokot, minthogy alapos a gyanú, hogy ő lopatta el a külügyminisztérium tanácsosának villájából fegyelmi ügyének aktáit. A tábornokot

egész éjjel a rendőrségen tartották. Közben a rendőrség épülete előtt mintegy négyszáz fascista tüntetett és követelte vezére szabadonbocsátását. A rendőrség szétesztette a tüntetőket. Többeket előállítottak.

Megkezdődött a szélhámós német bankárok perének tárgyalása

A tárgyalás újabb pikanteriákat hozott felszínre

Cluj-Kolozsvár, aug. 26. A Mai Világ tudósítójától.) Az egész ország közvéleménye érthető érdeklődéssel várta az utóbbi évek egyik legnagyobb bünpörének, a Schultze-Mischnejevsky-pör tárgyalását. A kolozsvári törvényszék egy szeri elnapolás után ma délelőtt kezdte tárgyalni a városi kölcsönt közvetítő bankárok bünyjét.

A tárgyalás megkezdése előtt az érdeklődők nagyszámban lepik el a törvényszéki épület második emeleti folyosóját.

Kilenc óra előtt néhány perccel három fegyőr kíséretében megjelentek a két vádlott: Christian Erich Schultze berlini bankár és Chaim Mischnejevski.

Schultze levágatta szakállát, arca sáppadt és az ör segítségével erősen sántítva jár és foglal helyet a vádlottak padján. Mischnejevski lényegesen jobb színben van.

Az elnöki széket Furnea doktor törvényszéki elnök foglalja el, szavazó bíró Filipescu, a vádképviselője Popescu királyi ügyész. Mischnejevski védelmét Fehér Dezső dr., míg Schultze védelmét Giurgiu János dr. kolozsvári ügyvédek látják el. Baleanu dr. kolozsvári ügyvéd a tolmács.

A vádirat szerint Mischnejevski 1925. február 5-én érkezett Kolozsvárra és tárgyalásokat kezdett egy 300 ezer dolláros városi kölcsön közvetítésére. A vád-

irat szerint különböző összegeket vett fel jogtalanul Hamburgban, később Bécsben, majd legutóbb Kolozsváron. Így

Kolozsvárra érkezése után négy nappal 32 ezer lejt vett fel a városi pénztárból.

A szóbanforgó kölcsöntervezet a vádirat megállapítása szerint távolról sem volt előnyös. Szakértők megállapították, hogy a kölcsöntervezet értelmében a város 600 millió vagyonát kellett volna lekötönnie fedezékeként. A kölcsön ügy egyik közvetítője Venter dr. volt aki többször tárgyalt Mischnejevskivel. Április 9-én megszaktadtak a tárgyalások, Mischnejevski Bécsbe utazott, de utazása előtt kijelentette, hogy nemsokára megkezdhetik a tárgyalásokat egy előnyösebb kölcsönt folyósító angol pénzesoprttal.

A vádirat továbbiakban elmondja, hogy 1926 augusztus 25-én Mischnejevski bejelentése alapján

Schultze is akcióba lép,

aki Covan Joe német bankár ajánlatára mint a Middle Europe Securities generaldirektora megjelenik Kolozsváron és kölcsöntárgyalásokat kezd. Venter dr. a város nevében jó információkat szerez Berlinben. Schultze bankjáról. Időközben Mischnejevski e közben újra visszatért és a Hirsch-féle szeszgyárnak nagyobb kölcsönajánlatot tett. A Chrissavoloni banknál Schultze nevére kiadott 3 ezer

németmárkára szóló bont deponált kifizetés végett, a berlini bankház azonban megtagadta a bont beváltását.

Schultze és Mischnejevski különböző romániai pénzesoprtoknak tesznek egymás után különböző kölcsönajánlatokat, sőt országos kölcsönre is gondolnak. A szatmári Unió-vagonygyárnak 120 ezer dolláros ajánlatot tettek, melynek fejében

Schultze 150 dolláros előleget vesz fel.

Majd Kolozsváron Osvada volt polgármester kíséretében Bukarestbe utazik, Déván azonban utközben tárgyal a dévai prefektura Dinu nevű titkárával 20 vagon dióvásárlásáról.

Közben Bukarestben egymás után rendezik a banketteket, melyen megjelenik Manolescu volt pénzügyi államtitkár Ghica hereg, Blank Aristid és több pénzmágnás. Ezután újra visszajöttek Kolozsvárra, ahol kölcsönt ajánlottak a Katholikus státusnak, a Nerva szanatóriumnak, táviratilag pedig a székelgyudvarhelyi tanácsnak. Schultze megint Bukarestben van és bankot akar létesíteni 20 millió lej alaptőkével, 40 ezer darab 300 lejes részvény kibocsátásával.

A 20 millióból 8 milliót Schultze 8 milliót Calutiu vármegyei prefektus, 3-3 milliót pedig Prie Octavian volt kamarai alelnök, Esca Aurél bankigazgató és Osvada polgármester jegyezték le.

Részvettek még a bankalapításban egy volt belügyi államtitkár, valamint Ghica hereg. A szélhámosság ott történt, hogy Schultze még kibocsátás előtt átadott 2 millió leji érő részvényt a Bachmann bukaresti bankárnak, holott a bank tulajdonképpen nem is létezett.

A vádirat további pontjai szerint Schultze egy Jaeger Jack nevű kolozsvári fiatalembertől 300 német márkát vett fel. Ez a fiatalember gyanút fogott és ő tett jelentést a román hatóságoknak, hogy Schultze a berlini bank meghatalmazása nélkül folytatja a tárgyalásokat. Ezenkívül több apróbb természetű vádpont szerepel, mindkét vádlott ellen, melyeket a tárgyalás folyamán részletes bizonyítási eljárás alá vesznek.

A terjedelmes vádirat felolvasása után Schultze kihallatására kerül sor. A tárgyalás folyik.

Tizenöt halottja van az angol vasúti katasztrófának

(London, aug. 26.) A Sevenoaks pályaudvaron történt expresszvonat kiskilásánál tizenöt ember halt meg. Huszan súlyosan, harmincan könnyen sebesültek meg.

MAI PÉNZPIAC

A tegnapi kis szilárdulás megállapodott. 31.30-as svájci frank 790-es Londoni nívón. Üzletelenség, a lej továbbra is stabilnak mondható.

(Zürichi nyitás, aug. 26.) Berlin 12345, Amsterdam 20782 és fél, New York 51871, London 252162, Páris 2033 egyenved, Milánó 2825 és fél, Prága 1537, Budapest 9075, Belgrád 913 és fél, Bukarest 220, Varsó 50, Bécs 5000.

A jugoszláv igazságügyi miniszter svájci mintára akarja rendezni a kisebbségi kérdést

(Zombor, aug. 26.) Szubotics igazságügyi miniszter tegnapi programbeszédében a következőket mondta:

— Munkára kell összefogni mindannyiunknak — mondotta. — Nem lehet ebben különbség szerb, magyar és német között. A nemzetiségi kérdésben Svájc példája mutatja a követendő utat, ahol franciák, németek és olaszok élnek egymás mellett a legnagyobb egyetértésben. A svájci német nem mondja, hogy ő német, a francia nem mondja, hogy francia és az olasz sem, hogy olasz. Mindannyian azt mondják: svájci vagyunk! Ez az ideális nemzetiségi politika. Ez az a példa, amit nekünk is követnünk és aláírnunk kell. Anyanyelv-től nem lehet senkit sem megfosztani. De nem is kell az anyanyelvet védeni, mert eltekintve attól, hogy az anyanyelvet védi az alkotmány, minden támadás az anyanyelv ellen erőszak a természet ellen, a természet pedig nem tűr erőszakot.

Vasárnap, e hó 28-án lép fel a teljesen átalakított Urania Mozdóban

Jackie Cocjan

Huszezer bécsi munkás lépett ki az Egyházból

(Bécs, aug. 26.) A júliusi véres események óta, az egyébként kedélyes, kispolgári Bécs sehogy sem tud nyugvóponttra jutni. Nem annyira a város külső képe: a kettős rendőrpóztók, a leégett igazságügyi palota romjai, mint inkább a szembeálló osztályokban lapangó, felfokozott gyűlölet az, ami újabb nyugtalansággal fenyeget.

Alig pár napja esik, hogy Bécs utcáin felvonultak a vidék „német-katolikus” dolgozó fiataisága és fáklyásmeccsel, egyházi zászlókkal tettek klerikális meggyőződésükről tanubizonyosságot. Ismét beigazolódott, hogy Ausztria egyike a római katolikus egyház legerősebb oszlopainak, hol a tiroli, stájer, veralbergi parasztok ma is az egyház vezetését ismerik el törvényesnek. Talán nem is véletlenszerű, hogy évek óta immár az egyház szolgálja: Seipel prelátus az, ki a hercegérsekkel: Pfiffli bajorossal és Rómával szoros egyetértésben vezeti mint miniszterelnök az osztrák polgári államhatalom ügyeit is.

Annál sajtáságosabb az az ellentétes irányú mozgalom, amely ép a júliusi véres események közvetlen következményeként, az ipari munkásság soraiból indult ki és melynek mottója „Los von Rom!” el az egyháztól. Mint az osztrák szabadgondolkodó szövetség titkársága a sajtóval közölte, eddig több mint huszezer katolikus munkás jelentette be kilépését az egyházból. A mozgalom, mely Bécsből indult ki, rövidesen elterjedt a többi ipari vidékeken is és Wiener-Neustadt, Linz, Leoben és a többi ipari centrumokban egyre-másra jelentik be az egyházi hatóságoknak kilépésüket a munkásaladok.

A tömeges kilépések érthető nyugtalanságot keltenek egyházi körökben és egyre erősödik az a felfogás, hogy a katolikus klerusnak az államhatalommal való közvetlen részvétele, súlyos veszteségeket jelenthet a világnézeti fronton.

Elkészült az egyházi reformjavaslat

Mit tartalmaz Lapedatu miniszter tervezete

(Bucuresti, aug. 26.) Lapedatu kultuszminiszter az ősz folyamán a parlament elé terjeszti az új kultusztörvényt, amely az állam és a vallásfelekezetek viszonyát szabályozza. A javaslat számbaveszi az egyes egyházak szervezeti különbségeit és az alkotmány 22. szakasza értelmében egységes törvényben szabályozza működésüket, és egymáshoz való viszonyukat, nehogy az egyházak között surlódások állhassanak elő.

A javaslatnak három része van: általános rész, a felekezetek és az állam viszonya és a felekezetek egymáshoz való viszonya. A javaslat kimondja, hogy minden egyház szabadon működhet az alkotmány által kijelölt keretekben, az állam ellenőrzése mellett.

Egyetlen egyház sem függhet más külföldi egyházi hatóságtól, mint attól, amelyet dogmatikus alapelvei előírnak. Viszont a romániai püspökségeknek sem lehetnek külföldi fennhatóság alatt álló egyházmegyék.

Papok csak román állampolgárok lehetnek, akik a polgári és politikai jogok teljességét bírják és nem voltak elítélve büntetelményért.

A javaslat az új egyházak alakítását törvényhozási engedélyhez köti. Intézkedéseket tartalmaz végül a javaslat az áttérésekről, a gyermekek vallásáról és az egyházi vagyonok elosztásáról tömeges áttérések esetén.

Végeért a kisebbségi konferencia

(Genf, aug. 26.) A kisebbségi kongresszus befejeződött ama incidens folytán, amely a németországi dán és lengyel kisebbségi delegációk visszavonulása folytán keletkezett.

„Szerencsét s szeretőt csinált” a tolvaj kártyavetőnő

Hipnotizálta áldozatait, akik szótlánul túrték a lopást

(Szabadka, aug. 26.) A törvényszék tegnap tárgyalta a többszörös lopással, illetve orgazdasággal vádolt Petrovics Mari, Lakatos Vilma és Doskovics Erzsébet bűnügyét.

A három vádlott asszony közül Petrovics Mari eigányasszony van vizsgálati fogságban, míg a másik kettő minden letartóztatásban.

A terjedelmes vádirat egyenként felsorolja az egyes lopási eseteket, amiket az asszony-trió követett el és a vádirat ismertetése után az elnök megkezdte vádlottak kihallgatását.

Elsőnek Petrovics Mari hallgatta ki bíróság. Az általános kérdéseknél elmondotta a vádlott, hogy harminchét éves, Szuboticán született.

Az elnök: Vannak gyermekei?

A vádlott (kezével az elnök felé intve): Hagyjon békében velük! Öt darab van.

Az elnök: Vagyona van?

A vádlott: Ha volna, nem lennék itt. Nem mentem volna kártyát hányni.

Az elnök: Tudja, mivel vádolják. Bűnösnek érzi magát?

A vádlott (sir): Kezit esőkolom mióta a világon vagyok, én még egy szál szalmát se loptam. Kérnek tőlem szerencsét, kérnek tőlem szerencsét. Hát én adok, ha fizetnek. Amit kézből adtak, azt elvettem, de nem loptam semmit.

Az első vádpont szerint a vádlott asszony Tóth Józsefné tornyospusztai asszonytól ellopott különböző ingóságokat tizezer dinár értékben és ötszáz dinárt készpénzben.

Az elnök: Mit szól ehhez?

— Egy Istenem, egy lelke, nem loptam. Azt beismerem, hogy az asszonytól kaptam ezer forintot és egyéb holmit, arany fülöngyűt is, de ezeket mind ő adta, hogy csináljak valamit.

— Mit csináljon?

— Azt, hogy legyen szerencsése.

— És mit csinált?

— Azt mondtam, imádkozzon naplementekor és napfelkeltekor, mondjon el kilenc Miatyánkot, a Hiszekegyet és adakozzon a Szent Antal tiszteletére. Ezzel szoktam vrácskálni.

— A vád szerint maga Balog Matild-től ellopott egy aranygyűrűt.

— Hogy lehet ellopni egy gyűrűt, ha nem adják oda. — Az a lány azt akarta, hogy csináljam meg, hogy kapjon legényt!

— És megcsinálta?

— Hogy csinálhattam meg, amikor nem kellett senkinek. Hiányzik szegénynek az egyik lába.

— Tóth Józsefnétől maga egy fálzsák lisztet loptott.

— Egy fálzsák lisztet? Ha még azt mondaná, hogy egy szakajtóval. Amikor mondták, hogy csináljak nekik szeretőt, meg szerencsét, akkor jó voltam és minden edtak, de most azt mondják, hogy loptam, mert szégyelik. Én csak vrácskáltam, sokféleképen. Beletettem egy pohár vízbe egy szál cérnát, amilyen kilenc csomót kötöttem. Azután azt mondtam, ha a vízben a kilenc csomó magától feloldódik, megjön a szerencse. A csomók mindig feloldódtak, mert én úgy csináltam, hogy két szál cérna volt nálam és azt a szálát tettem a vízbe, amilyen nem volt csomó. Azután főztem orvosságot és mondtam, hogy assák azt el termőfa alá. Aki szeretőt azart, annak azt mondtam, hogy egy bögrébe tegyen kilenc kis kanállal lenest, kilenc kis kanállal babot, kilenc darab kis babut, amit rongyból kell csinálni, azután tegyenek a bögrére jó földöt és főzzék meg az egészet.

Az első tanu Tóthné Hodik Erzsébet volt. Tőle Petrovics Mari a vád szerint tizezer dinárt meghaladó értékű ingóságot loptott el. A tanu azt mondja, hogy ő látta, amikor a eigányasszony elvitte a holmikat, de nem volt képes beszélni. Próbált szólni, de mintha el lett volna varázsolva, egyetlen szó se jött ki a száján.

Petrovics Mari elmondotta, hogy nem tagadja, hogy rászédte a hiszékeny asszonyokat és azt is mondta nekik, hogy adjanak neki mindenfélét, amit el kell vinni a táltosoknak, de a táltos — mondta — ő volt és a gyerekei.

A bíróság a tárgyalást félbeszakította és folytatását szeptember 15-ikére tűzte ki.

Százharminc tengerész fulladt meg a japán flotta manőverén

(Tokió, aug. 26.) A Jindzu cirkusz éjszakai manőver alkalmával összeütközött a Warabi torpedóruzával, amely elsüllyedt. Tizenöt perc alatt kilencven tengerész és altiszt, továbbá tizenkét tiszt megfulladt. Huszonkét embert sikerült megmenteni.

Ugyanakkor az Ashi torpedóruzá is elsüllyedt, huszonkét embere a tengerbe veszett.

A szovjetkormány revízió alá veszi eddigi gazdaságpolitikáját

(Moszkva, aug. 26.) A kommunista párt ellenőrzőbizottságának és végrehajtóbizottságának ülészaka véget ért és az orosz belpolitikai helyzetet most már sokkal nyugodtabban itélik meg. Vojkov varsói szovjetkötet meggyilkolása óta a szovjetkötársaság területén egymást érték a tömeges letartóztatások és kivégzések. A letartóztatottak sorsáról azóta semmi hír sem szivárgott ki, mert egyikük sem került szabadlábra.

Most, hogy az ellenzék és a többség között létrejött a kompromisszum, remélik, hogy megnyílnak a börtönök és legalább a mensevikiek szabadlábra kerülnek.

Bár a bizottságok ülészakán létrejött kompromisszumról közelebbi részletek nem kerültek nyilvánosságra, valószínűnek látszik, hogy a kompromisszum elsősorban a szovjet eddigi gazdaságpolitikájának revíziójára irányul. Erre enged következtetni az is, hogy több koncessziós szerződés revízióját már megkezdtek és hogy az angol-orosz diplomáciai viszony megújításakor kezdeményezett angol-lenin kampányt a szovjetsajtó, valószínűleg felső utasításra megszüntette.

SZÍNHÁZ - MOZI

Újból megnyílik az Uránia

Újból megnyitják az Uránia-mozgót, teljesen átalakítva és a modern igényekhez alkalmazva. A legelső újítások között, mindjárt a szezon kezdetével megvalósítják a helyek számozását. Így minden látogató esendben és idejében meg tudja kapni azt a helyet, amelyet lefoglalt. Fegyelmezett, illedelmes és tiszta személyzet fog a közönség rendelkezésére állani, ahol a közönség nyugodtan leteheti felsőruhát.

A teljesen átalakított helyiségben egész sorozatát fogják adni a művészi és technikai kivitelben is legelsőrangú filmeknek, amelyet átszervezett jeles zenekar fog kísérni. Az igazgatóság új, modern és látványos filmeket kötött le, a legjobb rendezők műveit, amelyekben a közönség kedvencei játszanak, valamint a film legújabb dícsőségei, új amerikai, francia, magyar, angol, osztrák és svéd színészek.

Épül a világ első filmetegyetemének palotája. Berlinből jelentik: A Lewetow uton, az új Hanza-negyedben, megkezdtek a berlini filmetegyetem monumentális palotájának építését. Berlin városa büszkén tudatja a nagy nyilvánossággal, hogy a filmtéchnika esodálatos előrehaladása tette szükségessé ennek az építkezésnek megkezdését s hogy ez a filmetegyetem első és egyedülálló lesz az egész világon. Ebben az intézetben lesz minden, amire egy tanulóvágyó filmszakembernek szüksége lehet. Lesznek előadók, gyakorló, filmpertető, könyvtártermek, laboratóriumai s külön épületszárny a filmmuzeum számára. A hatalmas épület utcai frontja száznyolcvan méter hosszúságú. Berlin városa kétfélmillió márkát utalt ki az építkezés költségeinek fedezésére. A filmtöiskolát a jövő év őszén nyitják meg ünnepélyesen.

HIREK

Erős jellem

— Mond, Samu, ha látod az embereket, mily boldogan fürödnek, nem kapsz te is kedvet hozzá?
— Kapni kapok, de tudok uralkodni magamon.

A strandon

Tegnap újra kánikula volt Kolozsvár, és a strandra kitehették a „megtelt” táblát. A tikkasztó meleg elől a nagy medencébe húzódtam vissza és onnét írom nyári riportomat.

Mellette négyen filozofálnak a medencében. Egy kövér ur közelünkben a tuss alatt áll. Az, aki tussolt, meztelenül, mint egy törzsfőnök a koronatanácson, ezt mondta:

— Utólag beszélni nem nehéz. A valóság az, hogy ha kegyed akkor pirosat hoz, Berger kénytelen kijönni a makkal, s bunkót csinálók jögerősen, tiszta hat lappal fejenként.

Aki a jobbán guggolt, panaszkodni kezdett nyújtottan s ráta a fejét:

— Hozhatom én a pirosat, ha ön zöldet tart vissza, mit gondolt? Honnan hoztam a pirosat? Meddig hoztam azt az egy pirosat? Honnan? Az égből? Nahát!

A harmadik nem szólt semmit. Ez nyerte a partit. Most mind a hárman hallgattak, tűnődve néztek a levegőbe, az élet csodálatos folyásán elmélkedtek, amin lehet is. Így ülhetett Napoleon Moszkvában egy gőzfürdőben, mikor arra gondolt, hogy mit akar tőle Kutusov?

A negyedik, aki eddig uralkodott magán, most nem bírta tovább. Két dühös tempóval a közelükbe uszott, mint egy sánda delfin és rekedten örvendezni kezdett:

— Hozhatta volna kegyed a pirosat, a Berger nem hozott volna makkot. Mert nem is volt neki. Háromszinű laja volt. Én tudom, mert mindenkinek láttam a lapját. Haha. Hehe.

Ezt megadta nekik és boldogan, rekedten hahotázott, diadalmasan.

— A dunamelléki református egyház új főgondnoka. Budapestről jelentik: A budapesti dunamelléki református egyházkerület főgondnokává Darányi Ignác utódjául Teleky József grófot választották meg.

— Ezeregyszázötvennégy esetben károsították meg az államot a bűnös vasúti tisztviselők. Elsőnek jelentettük tegnap, hogy Nagyváradon nagyszabású vasúti vizsgálásnak jöttek nyomára, melybe számos vasúti tisztviselő van belekeverve. A vizsgálásokat a kárfevételekkel kapcsolatosan követték el. A megindult vizsgálatot a CFR részéről dr. Mojiu Joan, a CFR igazgatósági jogtanácsosa vezeti, aki munkatársunknak kijelentette, hogy a bűnös tisztviselők a vizsgálat eddigi adatai szerint 1114 esetben károsították meg az államot. Ezenkívül más nagyarányú visszaélések is nyomára jöttek, melyben magasrangú tisztviselők a bűnösök, kik pénzért intézték el alantasainak szol-

Embereket ölt, szálfákat döntött ki s házakat rombolt a tegnapi esti vihar

(Cluj-Kolozsvár, aug. 26. A Mai Világ tudósítójától.) Közel egy hétig tartó rekkenő hőség után, tegnap este felé a levegő váratlanul lehűlt. Esti nyolcóra tájban komor viharfelhők jelentek meg Kolozsvár fölött és kilenc óra után már teljes erővel tombolt az elemek harca. Menyörgés és villámlás közepette a ciklon-szerű vihar egyszerre erősödött. Valóságos jégszakadás ömlött el a városra. Az esti forgalom mindenütt megakadt a szélvihar és a villámcapások miatt. A tomboló éjszakadás a város külső periferiáin több házat megrongált, a Kerek-dombon pedig egy istálot összedűjtött. A tüzoltók egész éjszaka teljes felkészültségben állottak, mert félték, hogy valahol komolyabb tüz keletkezik.

A megyében emberáldozatot is követelt a vihar. Mocs mellett két embert agyoncsapott a villám. Az egyik teljesen megszenesedett, míg a másik beszédképességét veszítette el. Bonchida környékén hatalmas szálfákat tépett ki tövestül a

szélvész, a Bánffy-hunyad felé vezető országúton pedig Zaránd Rezső révi fuvaros lovai elragadtak, a fuvaros kiesett a szekérből és súlyos sebesüléseket szenvedett.

Gyula mellett forgószél keletkezett, amely hatalmas erejével egy legelésző lovat levegőbe emelt és több méter távolra dobott. A ló néhány óra múlva megdőglött.

Az esti vihar alatt a telefon szolgálat csak a városterületen működött, vidékre és főleg a fővárossal nem sikerült kapcsolást kapni, mivel a távíró és telefonhálózat több helyen megrongálódott. A hálózat megjavítására azonnal megtették a szükséges intézkedéseket.

A kisebb hegyi patakok az ömlő áradat következtében megdagadtak és több helyen elöntéssel fenyegették a falusi lakosságot. Szászfenecs mellett Milon Anna hét éves kisleány a rohanó patak árjába fulladt.

Tizenhatéves betörőt fogott el a rendőrség, aki már nyolcszor szökött meg a fogházból

(Cluj-Kolozsvár, aug. 26. A Mai Világ tudósítójától.) Tegnap éjszaka, Moholeanu Mosu detektív csoportvezető hosszas nyomozás után az egyik Fellegvár-úti lebujsban elfogta Felecan Maria tizenhatéves közismert betörőt. A letartóztatott lány, aki egyébként selicai községből való kihallgatása alkalmával beismerte, hogy egy hónap leforgása alatt több mint tizennyolc betöréssel lopást követett el nemcsak Kolozsvárt, hanem a megye különböző falvaiban is.

Mintegy négy héttel ezelőtt tartóztatták le utoljára Apahidán, ahonnan fegyveres kísérettel Kolozsvárra hoz-

ták, egy őrizetlen pillanathán azonban megszökött fegyveres őrei elől.

Még azt is beismerte Felecan, hogy tagja egy szervezett fiatalok betörőbandájának, amelynek tagjai ismeretesen a rendőrhatalóságok előtt.

Érdekes, hogy a tizenhatéves lány több mint nyolcszor szökött meg különböző városok rendőrségei elől fénykép, számos bűnügyi nyilvántartásban fel van tüntetve.

Felecan Mariát ma délelőtt átkísérték az ügyészségre, ahol a fiatalkorúak bírósága ítélkezik majd fölötte.

gálai uton való előmenetelét. A vizsgálatot a legnagyobb titokban vezetik, jelentést a sajtó számára még nem adtak ki róla.

— Egy magyar színésznő halálos autókatasztrófiája. Párisból jelentik: Forgách Anna budapesti színésznőt Páris mellett autószerencsétlenség érte. A színésznő azonnal meghalt.

Vasárnap, a hó 28-án
lép fel a teljesen átalakított Urania Mozgóban

Jackie Coogan

— Borzalmas szerencsétlenség a Mont Blanc-gerincen. Ohamininból jelentik: A Mont Blanc csúcsához vezető uton borzalmas szerencsétlenség történt. Az egyik vonat mozdonya és első személykocsija a mélységbe zuhant. A kocsiban hatvan ember ült. A mentési munkálatok során eddig 15 halottat és 20 súlyos sebesültet szedtek ki a romok alól.

— Szülei szemelátára égett el egy szerencsétlen kisleány. Kassáról jelentik: Borzalmas tüzvész pusztított tegnap Bustyaházán, amely környékén végződhetett volna az egész falu elpusztulásával. A rekkenő hőség elől az emberek kertekben, folyó mentén, hűvös fozsákban kerestek menedéket, miközben pedig a mezőn végezték munkájukat. Veres Julikát azonban szülei ott bont hagyták a ház őrzésére. A kisleány utalmának elűzésére tüzzel kezdett játszani. Játék közben nem vette észre, hogy a szobában egy kanna petróleum van és néhány perc múlva már láng csapott a kannába és tüzet fogtak a bu-

torok is. Hihetetlen gyorsasággal harapózott el a tűz. Alig néhány másodperc múlva vörös lángnyelvek csaptak elő a házból, bent pedig pokoli tűz pusztított, úgyhogy az odasereglettek közül senki sem mert a jajveszékelő gyermek segítségére sietni. Még a szülők sem, akik így kénytelenek voltak végignézni gyermekük tragédiáját. A tűz tovább terjedt. És már a szomszédház több gazdasági épület, széna, szalma kazlak állottak lángokban, midőn a técsői tüzoltóság megérkezett. A község laosságának segítségével félórán belül sikerült a tüzet lokalizálni. Ezután kezdtek a kis gyermek megkereséséhez, amit hosszas keresés után hamuvá égve találtak meg.

Ma utoljára Párbaj a pusztában Opera Mozgóban

— Mussolini unokatestvére nem akar hazatérni Miskolcra. Mussolini családját Olaszországon kívül alig ismerik és épp ezért nagy meglepetést keltett az a hír, hogy a Duce egyik unokatestvérét Miskolcon egy egyszerű kőműves személyében felfedezték. A rokont Mussolini Nándornak hívják, évtizedekkel ezelőtt vándorolt el a két olasz ég alól és meg sem állt Miskolcra, ahol letelepedett, megnősült és még most sem hajlandó hazatérni, noha miniszterelnök rokona többször üzent neki, hogy tárt karokkal várja.

Mussolini nem fogadta el, hanem azt üzentette vissza unokatestvére öccsellencéjének, hogy nagyon jól érzi magát és nem is gondol arra, hogy terhére legyen.

— Letartóztattak egy veszedelmes kerítőnőt. Budapestről jelentik: A főkapitányságon tegnap este egy középiskolai tanár feljelentést tett, amelyben elmondta, hogy egy Király-uccai házban, ahol egy 16—17 éves leányt látogatott meg, elloptak tőle 120 pengőt. A feljelentés adatai alapján a rendőrség csakhamar megtalálta a fiatal leányt és a lakás főberőjét, Róth Vilmosné varrónőt. A fiatal leány a detektívek faggatására elmondta, hogy Róthné hirdetésekett tett közzé, amelyekben fiatal leányokat keresett varrónőkné. A jelentések közül kiválasztotta a legfiatalabbakat és legesinosabbakat, akiket csak rövid ideig alkalmazott, mint varrónőket, majd rábeszélte őket, hogy az utcán ismerkedjenek meg jobb módúak látszó urakkal és hozzák fel őket a lakásba. Az asszony azután ráparancsolt a leányokra, hogy a kis udvari szoba ajtaját, amelyben vendégüket fogadják, nagyjára nyitva és úgy intézzék a dolgot, hogy látogatóiknak kabátja közvetlen az ajtó mellett legyen egy széken. Adott jelle azután az asszony benyúlt az ajtón és a kabát zsebéből kiemelte a pénztárcát. Rengeteg embert károsított így meg és legutóbb egy zenetanártól loptott el 500 pengőt. A fiatal leány megnevezte a többi leányt is, akik az asszony áldozatává estek. A rendőrség Róthné, akiről kiderült, hogy veszedelmes kerítőnő, letartóztatta.

— De kedvesem, most legalább ötven lejjel többet kell az autódért fizetnem, amiért ennél ideig várt itt.

— Nem baj! Hiszen legalább ötszáz lejt megtakarítottam azzal, hogy a Gólyánál vásároltam.

Idégbetegségben, agyban, epilepsziában, migrénben, hágerinc-sorvadásban és minden másféle betegségben szenvedőket felvesz a legszakszerűbb kezelésre a

„N E R V A”-szanatorium

Cluj-Kolozsvár, str. Regalá (Majális-u.)
12a. Speciális kezelések: phychológus és hypnotherapia, Wagner-fele máriás kezelése, hűdés, benu-lások kezelése a legmodernebb villanygépekkel és gyógyfürdőkkel.

Select

Harry Liedtke
és
Liane Haid
hívaló művészek

Katia
(Hímek szigete)
megható o osz drámában
Mangol Concordia-film

Jobb világítás!
Jobb teljesítmény

gyárban
tródiában
Jelenben
üzemben

az új

Tungsram Diap
aral
Vigyazzunk az új formára!

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser ur, hogy nem találja ki, hova utazom. Fogadjunk száz lejtbe.

— Nyert itt a pénz.

— Köszönöm. Hát én bizony utazom a leányom után. Képzeld, az a gaz házitartó megszöktette.

— Fogadjunk részvételem. Öszintén szólva nem értem, hogy maga olyan rosszképű embert a házabavett. Nem volt magának gyanus?

— Dehogynem. Csakhogy én azt hittem, hogy a feleségemet fogja megszöktetni.

— Humoránd van, látom.

— Egyébünk sincs a mai világban, Pancser ur. De mondja, ez az amerikai bankár, aki itt utazik velünk a vonaton, fog végre kölesönt adni a CFR-nek?

— Hát nem olvasta? A bankár megtette kijelentését, hogy azt mondja: a CFR-t nem lehet újjászervezni, az egészet ki kellene cserélni.

— Szép is volna, Pancser ur. Mint a szegedi bíró, aki nagyon csunya volt, de azzal mentegedezett, hogy öt gyerekkorában kicserélték a cigányok, azért ilyen csunya.

— Kár azért így szidni a vasutat. Milyen kényelmesen elutazunk itt a második osztályon.

— Repülőgépen mégis csak kényelmesebb volna.

— Maga merne?

— No hallja, — meglátja, rövidesen egészen biztosan fogunk repülni.

— Csak nem? Hát magának is harmad-osztályú jegye van?

— Persze. Jó is lesz előlétesíteni a boraravolt.

Vasárnap, e hó 28-án lép fel a teljesen átalakított Uránia Mozgóban

Jackie Coogan

— Mondja, Pancser, hogyan tudja maga csakugy kapásból kiragadni a közéleti nyavalyát?

— Ugy vagyok én azzal, mint az ügyes bolhavadász. Tőle is megkérdeztek, miként csinálja ezt a borszorkányságot. Mire ő így felelt: „No és ha mellényulok?”

— Ott is csak bolha van, Pancser ur.

— Bizony. És ebben maradunk.

Illatszerek Kölni vizek

Rózsa M. ROYAL drogeria
Cluj, Piața Uniri (Főter)

Esőköppen

Lei 850-tól

átmenetükabát

Lei 2900-tól. Trench-Coats

Baglan lei 3500

M. NEUMANN

férfi és fiuruhaáruhaza Cluj, Főter

Tovább tartanak a véres tüntetések Sacco és Vanzetti kivégzése miatt

(Páris, aug. 26.) Tegnap este újból megismétlődtek a kommunista tüntetések. Végül is az eső kergette szét a tömeget. Az előállítottak ellen szigorúan járnak el, a külföldi tüntetőket kitoloncolják.

Brüsszelben tegnap este szintén hatalmas tömegek rendeztek tüntetést, majd fosztogatni kezdték az üzleteket és kávéházakat. A rendőrök gumibottal verték szét a tömeget.

Párisban több amerikai üzletet teljesen elpusztítottak. A tüntetés az

amerikai igazságszolgáltatás ellen irányult. „Le a lincz-igazságszolgáltatással, le Coolidgeval” — kiáltották.

A genfi ügyészség szigorú eljárást indított a tüntetések szerzői ellen. Börtönbüntetéssel fogják sújtani a népszövetségi palota támadóit.

A chicagói merénylet következtében öt ház pusztult el, sok leégett. Három halottja és több sebesültje van a merényletnek.

Négyszáz ház égett le Konstantinápolyban

(Konstantinápoly, aug. 26.) A városnegyedét teljesen kiürítették, hogy elejét vegyék a további pusztulásnak.

Kirabolták Sherlock Holmest

Betörők behatoltak a londoni detektívönök betörés ellen berendezett villájába — Ellopták a guzsbakötőgépet és a detektívönök gyűjteményét

(London, aug. 26.) Csak kevesen tudják, hogy a detektívtörténetek irodalmának halhatatlan alakját, Sherlock Holmest élő személyről mintázta a zseniális Conan Doyle. Az igazi Sherlock Holmes nem más, mint mr. Wensley, a londoni detektívönök, a Scotland Yard csillaga.

Mr. Wensley, csak úgy mint Sherlock Holmes a regényekben, tudományos alapon folytatta nyomozásait. Számos nagy szerűen bevált készüléket konstruált, melyeknek az a rendeltetésük, hogy a modern technika vívmányaival dolgozó betörők munkáját megnehezítsék. Mind-ezen készülékekkel elsősorban saját villáját szerelte fel, mely London délnyugati negyedében, Palmersgreenban fekszik.

A gyönyörű villa az idők folyamán lassankint valóságos elátkozott kastély képét nyerte a benne elhelyezett titokzatos készülékek folytán,

annak ellenére, hogy külsőleg a villa semmiben sem különbözött a szomszédos többi laktól. Azonban erre a nagy elővigyázatosságra szükség is volt, mert a villában Wensley, aki szenvedélyes műgyűjtő, sok nagybecsű kincset, régiséget és ritkaságot halmozott fel.

Wensley néhány héttel ezelőtt büszkén jelentette ki az érdeklődő újságírók előtt, hogy sikerült élete legteljesebb találmányát megszerkesztenie, mely villájának százszázalékos biztonságot nyújt a betörők ellen.

Az ördöngösen megkonstruált készülék abból állott, hogy

láthatatlan sugarakat árasztott magából abban a pillanatban, amikor a betörő a házba belépett. A sugarak villamos áramot hoztak működésbe, mely a betörőt teljesen megakadályozza munkájában és valósággal guzsba köti.

Az új találmány természetesen általános feltűnést keltett az újságok híradásai nyomán és csakhamar garmadával érkeztek a levelek Wensleyhez, amelyek a találmány felől érdeklődtek. Wensley egy napon a magánosoktól érkező levelek között egy olyan levelet is

kapott, melynek írója London legveszélyesebb gentleman-betörőjének vallotta magát.

A betörő azt állította a levélben, hogy betör Wensley villájába annak minden óvintézkedése és találmánya ellenére is.

Együttal nyíltan bejelentette a detektívönöknek azt is, hogy látogatása alkalomával magával fogja vinni emléktulajdonos Wensley nagyjértékű régi pénzgyűjteményét.

Hétfőn különös események játszódtak le a Wensley-villában. A detektívönök aznap eltávozott Londonból rokonai meglátogatására és mielőtt elhagyta volna házát, még pontosan megvizsgálta készülékeit, hogy jól működnek-e. Az apparátusban nem volt hiba, minden kitűnően funkcionált. A villában csak egy szolgáló és egy detektív maradt.

Kedden Wensley visszaérkezett a vidékről és a két ór jelentette neki, hogy minden rendben van, távollétében különösebb esemény nem fordult elő. Annai nagyobb volt mindnyájunk meglepetése, mikor Wensley benyitott a laboratóriumba, ahol a készülékek voltak elhelyezve.

A szobában minden fel volt forgatva, a különböző drótok összekuszálva, a szoba képe világosan mutatta, hogy a villában betörők jártak, akik alapos munkát végeztek.

Wensley elsősorban arra fordította figyelmét, hogy megállapítsa, vajjon miért nem funkcionált a kitűnő készülék, a villanyugár. Azonban a legnagyobb meglepetésére a készülék nyomát sem találta.

A vakmerő betörők az egész apparátust, úgy ahogy volt, magukkal vitték, de nem feledkeztek meg a detektívönök pénzugyűjteményéről sem,

hogy bejelentett ígéretüket meg ne szegjék.

A különös eset Londonban óriási szenzációt keltett, a detektívönököt magát annyira lesújtotta, hogy állásáról való lemondásának tervével foglalkozik.

SPORTVILÁG

A Haggibbor Nagyváradon. A Haggibbor futbalcsapata vasárnap Nagyváradon játszik, a Makkabea reorganizált csapatával. A Haggibbor a legerősebb csapatával veszi fel a küzdelmet. A mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg.

A Colteat verő Jui vasárnap a Kinizsivel játszik. A csapat a legnagyobb ambícióval készül az országos bajnoksággal való találkozásra. Remélik, hogy Kinizsi gyenge formája miatt győzelmet érhetnek el.

A bukaresti Juventus vasárnap Brassóban játszik a Brasoviával.

A Rómában megtartott nemzetközi főiskolai bajnokságon a négyszáz méteres gyorsúszásban bajnok Bitskey Zoltán (Magyar) lett.

Magyarország futbalcsapata nem vesz részt az olimpiáson. A BLSz elhatározta, hogy követi Angliát, Csehszlovákiát és Ausztriát példáját és futbalcsapatát nem szerepelteti az olimpiáson, ahol az államotör nemzetek egész sorozata vesz részt.

Rosenfeld Ferenc a Haggibbor kiváló kapusa tegnap aláírta szerződését, amely őt a bécsi Hakoahhoz köti.

Tenzer és Vogl, a Kinizsi két oszlopa, tárgyalásokat folytat a Boeskyval.

Takács, a Vasas kiváló játékosa leszerződött a Ferencvároshoz.

Ferencváros—WAC Bécs 4:2 (2:1.) Ferencváros állandó fölényben játszik, az eredmény nem fejezi ki az erőviszonyokat. A WAC durván játszik, miéltis a bíró Walzhofert kiállítja. Első félidő góljait Fröhlich (F) és Braun lövik, a második félidőben a Ferencváros részéről Turay, Fuhrmann és Szedlacek, a WAC-ból Weiss tűnnek ki.

Róma. A diákolimpiáson a százméteres szabadúszásban első Barbieri (olasz) 1 p. 9 mp., második Bitskey (magyar) 1 p. 98 mp.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy-zeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Állástkeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levele csak egy továbbiunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Tanuló leány felvétetik. Sonderlich fűzőszalonjában Regele Ferdinand 3.

Huszonkilenc éves fiatalember, amerikai állampolgár, ismeretséget kötne hozzáillő, vigkedélyű urileánnyal. Leveleket „New-York” jelíggel a kiadó továbbítja.

Menyasszonyok, vőlegények szerencsések lesztek, ha ékszer és jegygyűrűt Markovitsól vesztek. Cluj, Főter 6.

Megjöttak a legújabb divatu női télikabát modellek az olcsóságáról közismert Park ruházata. Malom-ucca 6. Tekintse meg kirakatlunkat.

Kitűnő jó házikoszt kapható központban kihordásra is. Gunczernél Wesselényi Miklós-ucca 7.

Móricz futáiroda Cluj, str. Regina Maria 14. Minden megbízást elvállal Sighet—Satu Mare—Oradea—Timișoara—Brașov—București naponta futókat indítanak. Elintézik minden ügyet, utlevelet, leveleket, csomagokat visznek és hoznak. Vidékiek vizumoztatása soron kívül. Információk, kereskedők, gyárosok, magánosok és házasulandók részére.

Waginger József műasztalos butorai kolosszal olcsók, Cluj, Deák Ferenc-ucca 30. szám.

Angol-francia női ruhákat, kézimunkát, fehérneműt a legszebb kivitelben a legújatnyabb árban készít a „Mode de Paris” szalon, Bolyai-ucca 2.

A könyvpiac szenzációja „A fejedelmi nász vagy Klárka, a halálraítélt mánás leánya” nagyszerű történelmi regény János Zsigmond erdélyi fejedelem korából. Eddig 50 füzet jelent meg. Az egész mű 80 füzet. Egy füzet 3 lej. Kapható minden újságárusító helyen. Kijadja Polonyi Albert Cluj.

Nyomatott a Lapkiadó r.-t. körforgógépén. Cluj, Str. Univeristății 3.

Felelős szerkesztő: KARSAY LÁSZLÓ.